

**OPTIMIZAREA DEFICITULUI BUGETAR
CA PREMISA INI TIAL I NECESITATEA PREDOMINANT
A REALIZ RII CRE TERII ECONOMICE**

SVETLANA DODON, drd., INCE

To achieve sustainable economic growth it is necessary to coordinate the activity of all government institutions and bodies. A significant number of scientists and economists support the idea that this objective can be only achieved by balancing the budget and reducing the level of the state debt.

Keywords: *deficit, balance of state budget, economic growth.*

Pentru realizarea cre terii economice durabile este necesar coordonarea activit ii tuturor institu iilor i organelor de stat. Un num r semnificativ de savan i i economi ti sus in ideea c obiectivul propus poate fi realizat doar prin echilibrarea bugetar i mic orarea nivelului a datoriei statului.

Cuvinte cheie: *deficit, echilibru bugetar, cre tere economic .*

JEL Classification: E2, E29, H6, H62, H68

Introducere. Crearea unei economii de pia , func ionale, compatibile ca mecanism, structur i legisla ie cu economiile rilor din Uniunea Europeana reprezint obiectivul fundamental al reformelor economice promovate cu scopul relans rii cre terii economice na ionale. Una din condi iile de baz pe care o ar ce dore te s devin membru al UE este necesar s respecte este men inerea unei cote nu mai mare de 3% din PIB a deficitului bugetar ceea ce este stipulat n Pactul de stabilitate i cre tere adoptat nc n 1996. Acesta stabile te drept obiectiv pe termen mediu al pozi iilor bugetare din statele zonei euro ca bugetul s fie aproape de echilibru sau n surplus, ceea ce trebuie s permit statelor membre gestionarea fluctua iilor ciclice n mod normal f r dep irea nivelului de referin . Cu scopul de a consolida supravegherea pozi iilor bugetare i a ntri coordonarea politicilor economice, 25 de ri ale UE au semnat n martie 2012 Tratatul privind stabilitatea, coordonarea i guvernarea n cadrul Uniunii economice i monetare. Cea mai important component – Pactul fiscal care vizeaz consolidarea disciplinei fiscale la nivel european prin introducerea unor sanc iuni aplicate ntr-un mod mai automat i a unei supravegheri mai stricte a statelor membre cu scopul reducerii deficitului bugetar i echilibr rii bugetelor statelor membre, ac iunile ntreprinse n acest direc ie fiind v zute ca premise pentru ie irea din criz i cre terea economic a statelor.

Con inutul de baz . Dezvoltarea economiei pe termen mediu are la baza mai multe premise, dintre care cea fundamentala este finalizarea i consolidarea construc iei institu ionale a economiei de pia . In acest scop conform Cadrului bugetar pe termen mediu politica bugetar a R. Moldova este orientat spre asigurarea stabilit ii bugetului public na ional, crearea unui cadru bugetar-fiscal previzibil i men inerea deficitului bugetar la un nivel rezonabil; promovarea politicii bugetar-fiscale orientate spre cre terea economic durabil .

Ca condi ii ce contribuie la diminuarea deficitului bugetar i la eventuala echilibrare a acestuia pot fi atribuite: reducerea cheltuielilor publice f r a pierde din eficien a acestora (reducerea personalului, salariilor, premiilor, a num rului de proiecte neproductive), cre terea num rului i a nivelului impozitelor i taxelor (instaurarea a noilor impozite i taxe pe bunuri de lux i pe tranzac ii corporative). ntr-adev r aceste m suri de austeritate practicate acum n preponderen de majoritatea statelor reprezint o provocarea major n perioada cnd economia este n recesiune. M surile date reies din bazele abord rii neoclasice reprezentan ii creia sus in c deficitul este viciu a economiei având doar efecte macroeconomice negative. Existen a n unele state a deficitelor sistematice i a unui nivel nalt al datoriei de stat este n principal rezultat al aplic rii conceptului keynesian care sus ine c deficitul are efect multiplicator cu impact pozitiv la nivel macroeconomic.

Vom purcede la clarificarea unor concepte relevante care stau la baza gestion rii bugetare.

Abordarea echilibrului finan elor publice prin soldul bugetar consolidat care cuprinde atâ administratia central , local , administratia proteciei sociale i alte fonduri extrabugetare ofer urm toarele avantaje: permite compara ia ntre ri i este compatibil cu contabilitatea na ional . Asamblarea informa iilor din toate bugetele publice permite construirea conturilor publice integrate i reflectarea lor n conturile contabilit ii na ionale.

Deci, soldul consolidat este obținut prin adugarea soldurilor celorlalte administrații la soldul administrației centrale. În acest context se poate evidenția procedura de trecere de la soldul legii finanțelor la capacitatea sau nevoia de finanțare a administrațiilor centrale, mărime prin care se asigură corespondența cu soldul creanțelor și datoriilor acestuia.

Activitatea dată constă în separarea, pentru fiecare din elementele integrate în contul financiar al administrației centrale, a operațiunilor bugetare și celor de trezorerie care relevă operațiunile financiare, în sensul contabilității naționale.

În general, evoluția soldului bugetar consolidat în țările occidentale este asemănătoare evoluției soldului administrației centrale, soldul consolidat amortizând sau amplificând fluctuațiile acestuia din urmă și aceasta deoarece deciziile de politică bugetară activă, în sens expansionist sau restrictiv, se elaborează de administrația centrală.

Necesitatea finanțării administrației publice poate fi primară, când se exclude sarcina bugetară a datoriei publice, sau globală, când se ia în considerare și această sarcină.

Capacitatea de finanțare a administrației publice diferă de la țară la țară și de la perioadă la perioadă, în funcție de conjunctura economică, obiectivele economice ale statului, gradul de dezvoltare a sectorului real și financiar etc.

Având în vedere impactul cheltuielilor publice asupra procesului extins de reproducere acestea se împart în cheltuielile operaționale și cheltuielile de dezvoltare.

Cheltuieli curente – cheltuieli bugetare privind dezvoltarea economică și socială a statului, finanțarea securității sociale și a altor cheltuieli care nu sunt incluse în costurile de operare asigură consumul guvernamental (achiziționarea mărfurilor bunuri și servicii) prevăzută de lege și cele ale populației, transferurile în străinătate, subvenții de la guvern, granturi și altele.

Cheltuieli de dezvoltare – cheltuieli suportate pentru finanțarea activității investiționale și de inovare, în special finanțarea de investiții de capital de producție și non-producție, restructurarea financiară a economiei naționale și celelalte costuri asociate cu reproducerea extinsă.

Delimitarea fundamentală a cheltuielilor bugetare este esențială pentru evaluarea ulterioară a eficienței efectivei acestora, cunoscându-se faptul că cheltuielile de dezvoltare sunt productive.

În majoritatea țărilor lumii bugetul este adoptat pe bază anuală. Aprobarea legislativă a bugetului este urmată de o aprovizionare a seriei voturilor de suport pentru autorizarea alocării fondurilor, în scopul finanțării cheltuielilor publice. Atunci când cheltuielile depășesc veniturile disponibile, guvernul de obicei împrumută de pe piețele financiare mijloace necesare pentru finanțarea deficitului. Dispozițiile anti-deficit, cu toate acestea, au scopul de a exclude sau a restrânge această capacitate de a împrumuta.

În statele cu cea mai necrutătoare regulă anti-deficitară, la nivelul legislativ este stipulat că cheltuielile în cursul unui an fiscal nu trebuie să depășească veniturile. Guvernul astfel este pus în condiții necesității stricte a echilibrării fiecărui buget anual. În principiu, în statele date este prevăzută în același timp, interzicerea completă a deficitelor și eliminarea împrumutului din mijloacele disponibile a guvernului cu scopul finanțării activității sale.

În practica legislativă [1,2,3] în acest sens pot fi enumerate și următoarele tehnici și procedee:

- inițial se pornește de la o regulă absolută - „Guvernul nu trebuie să înregistreze deficit”, și se mai adaugă că dacă totuși se înregistrează deficit acesta trebuie să fie compensat cu un echivalent surplus în următorul an fiscal. Este necesar de remarcat, că unele state care aplică principiul dat au creat Fondul Fiscal de Stabilizare care poate fi folosit pentru creșterea venitului în anii de recesiune. Crearea fondului menționat, implicit dovedește că în unele situații poate fi imposibil de a echilibra bugetul în cadrul fiecărui an bugetar, și că surplusul înregistrat în anii de avânt economic poate fi folosit pentru finanțarea deficitelor în anii de recesiune;

- se solicită ca bugetul să fie echilibrat în rezultatul a cel mult 2 ani, limitând deficitul anual la nu mai mult de 1 procent din totalul veniturilor, care trebuie să fie acoperit cu un excedent în anul următor;

- se stipulează că orice deficit înregistrat într-un an trebuie să fie compensat cu profit în anul următor, însă se limitează această condiție la deficit de mai puțin de un miliard de dolari. Deficite în mărime mai mare, care sunt permise în condiții speciale, reprezintă subiectul unui proces complicat de cinci ani conform unei scheme manageriale.

Toate aceste cerințe privind echilibrarea bugetară anuală pot fi contrastate cu abordarea echilibrului bugetar măsurat ca rezultat al unui ciclu multi-anual. Actul privind Echilibrarea Bugetară în unele state [4] cere ca guvernul să creeze planul financiar pe 4 ani, după fiecare alegere, și specifică că cheltuielile totale pe parcursul a 4 ani fiscali trebuie să fie echilibrate sau să fie într-o valoare mai mică ca veniturile totale pentru

aceea i perioad de timp. Dup modelul dat guvernul continu s preg teasc bugetul pentru fiecare an fiscal i s permit înregistrarea deficitului în oricare din ace ti ani, îns la finele perioadei de 4 ani, drept rezultat, trebuie s fie înregistrarea unui echilibru a mijloacelor bugetare.

Ca tehnic pe care o aplic unele state pentru echilibrarea bugetului s u este utilizarea Fondul Fiscal de Stabilizare.

Fondul de Stabilizare Fiscal este înfiin at de obicei, cu scopul men inerii veniturilor publice constante în situa iile când sursele de venituri pot fi volatile.

Acesta se instituie sub conducerea i controlul Ministerul de Finan e. Deci, banii din Fondul de Stabilizare sunt considera i a fi banii publici. Prin Lege, Fondul de stabilizare fiscal nu face parte din Fondul Consolidat al statului.

Scopul Fondului de Stabilizare Fiscal este de a ajuta la stabilizarea pozi iei fiscale a statului de la an la an pentru a îmbun t irea planific rii bugetare pe termen lung. În carul Legii privind Administrarea Financiar a Fondul de Stabilizare Fiscal admite introducerea modific rilor necesare privind conducere, administrare i plasarea de investi ii ale Fondului de Stabilizare Fiscal . Fondul dat î i desf oar activitatea sub conducerea Ministerului de Finan e care este împuternicit s -l gestioneze, administreze i s investeasc mijloacele Fondului de stabilizare. Este instituit Comitetul de administrare a investi iilor, care este format din Viceministrul de Finan e, Controlorul i trei func ionari de la Departamentul de Finan e numit de c tre ministrul de finan e. Comitetul de Administrare a Investi iilor ofer recomand ri Ministerului Finan elor privind: respectarea, conducere, administrare i investirea mijloacelor a Fondului de Stabilizare Fiscal . Transferuri c tre Fondul de Stabilizare Fiscal se face din mijloacele Fondul Consolidat. Transferuri din Fondul de Stabilizare Fiscal se pot face doar cu scopul stabiliz rii pozi iei fiscale a statului.

Pentru fiecare an fiscal Ministrul Finan elor întocme te o dare de seam financiar a Fondului de Stabilizare Fiscal , ar tând: veniturile Fondului, cheltuielile Fondului, situa ia financiar a Fondului la sfâr itul anului fiscal, i orice informa ii prev zute de regulament.

Conturile i opera iunile Fondului de Stabilizare Fiscal se audiaz anual de c tre Auditorul General [2]. În conformitatea cu Legea privind sistemul bugetar i procesul bugetar în Republica Moldova [5], asigurarea echilibrului bugetar este necesar pentru men inerea unei situa ii macroeconomice stabile a statului, de asemenea legea dat stipuleaz c proiectului legii bugetare este elaborat i aprobat în baza anual . În realitate îns , înregistrarea deficitului bugetar nu este o raritate în Moldova. Înc o m sur luat de autorit ile publice pentru diminuarea nivelului a deficitului i redresarea economic este stipularea în cadrul Proiectului Legii finan elor publice i responsabilit ii bugetar-fiscale a faptului c nivelul limit al deficitului bugetar nu poate dep i volumul cheltuielilor capitale prev zute în buget, cu excep ia situa iilor de recesiune economic .

Este necesar de men ionat, c adoptarea echilibrului la nivel multianual prezint o mai mare flexibilitate pentru guverne în condi iile economice i sociale schimb toare astfel apare posibilitatea, de atenuare a unora din pericolele interzicerii stricte a contract rii împrumutului.

Legisla ia unor ri nu doar interzice existen a deficitelor prospective, dar, de asemenea, prevede î ntoarcerea datoriilor vechi acumulate a deficitul bugetar ai ultimilor ani. Adoptând, totodat , calendare detaliate pentru rambursarea datoriei restante. Poate c este i mai relevant faptul impunerii restric iilor privind deficitul, i adoptarea instruc iunilor explicite privind utilizarea excedentelor bugetare viitoare. În unele state legea prevede ca excedentele s fie utilizate cu prioritate pentru a completarea Fondului de stabilizare, îns surplusul apoi poate fi p strat în bugetul opera ional sau utilizat pentru a reducerea datoriei, fiind deja la decizia Ministerului de finan e [1]. F r men ionare în mod explicit, prevederile date, consfin esc eliminarea datoriei ca direc ie prioritar pentru mai mul i ani.

Alte state se disting prin aceea c au adoptat o limitare a fiscalit ii al turi de o lege anti-deficit. Aceasta este o combina ie de semnifica ie enorm . În a a fel, restric ionând capacitatea guvernului de a genera venituri noi prin cre terea impozitelor are loc îngustarea continu a gamei de op iuni fiscale deschise guvernului, m rindu-se în a a fel presiunea privind g sirii c ilor eficiente de reducere a cheltuielilor pentru echilibrarea bugetului. Totodat , ele au stabilit ca în cazul apari iei necesit ii introducerii cre teri sau m suri fiscale noi, acestea trebuie s fie aprobate de referendum.

Exist un dezacord în rândul economi tilor, politicienilor i a altor anali ti privind cauzele reale ale deficitelor, natura i gravitatea efectelor lor asupra economiei, i a m surilor fiscale sau monetare care ar trebui s fie luate pentru a le reduce.

Într-o comunicare, guvernatorul Manitobei (provincie a Canadei) a subliniat c "un buget echilibrat este esen ial pentru o cre tere economic durabil " [6].

O interzicere totală a împrumuturilor din sectorul public este un nonsens economic pentru că ignoră rolul crucial pe care îl joacă cheltuielile guvernamentale în stabilizarea economiei pe timpul recesiunilor din sectorul privat.

După cum un grup de cercetători s-a exprimat, "problema fundamentală cu care se confruntă un buget anual echilibrat, este faptul că problema veniturilor ciclic volatili nu este rezolvată" [7].

În perioadele de activitate economică scăzută și rata ridicată a omajului, în mod normal, guvernele suportă a anumite crize ciclice, ca rezultat al declinului veniturilor fiscale și a creșterii cheltuielilor pe asigurarea de omaj, subvențiile agricole, de asistență socială și alte programe. În aceste condiții, cheltuielile deficitul îndeplinește funcția de ajutor de a oferi un anumit grad de securitate economică a persoanelor, precum și stimularea economiei prin susținerea nivelurilor de cerere de bunuri și servicii.

Semnificativ este faptul, că chiar și James Buchanan [8], un economist fondator al teoriei alegerii publice și unul dintre cei mai mari adepți ai legilor bugetare echilibrate, a admis existența unui risc de tendință agravantă în cazul în care deficitele de recesiune vor fi interzise sub toate circumstanțele. Ca răspuns la această preocupare, Buchanan recomandă, ca numai planul bugetar elaborat, folosind estimări corecte a venurilor și cheltuielilor, ar trebui să fie supus echilibrării anuale. Legea, în opinia sa, nu ar trebui să interzică deficitele efective care decurg din schimbări neprevăzute ale condițiilor economice, după ce bugetul este adoptat.

O altă măsură posibilă este de a relaxa regulile anti-deficit prin solicitarea de echilibru bugetar doar pe o perioadă mai multor ani.

De menționat, că legislatorii a unor state au cerut ca guvernele nu doar să planifice bugete echilibrate (propunerea lui Buchanan, practica celor mai multe state americane), ci și să atingă efectiv echilibrul bugetar la sfârșitul anului.

Buchanan însuși se pronunță împotriva combinării regulii de deficit zero, cu o clauză de limitare fiscală. Deși guvernele ar trebui să fie obligate să prezinte un plan realist a unui buget echilibrat în fiecare an. Buchanan susține, că modul în care deficitul este finanțat reprezintă o chestiune politică, care ar trebui să fie lăsată la dispoziția guvernelor alese.

Reglementarea activă a economiei în perioada ei de transformări radicale și calitative pare necondiționată, așa cum, fără îndoială este alegerea ei recunoscută a reformării de piață. Dar se poate conta pe succes doar dacă aceasta este sistemică și în corespundere obiectului de gestionare de pe pozițiile conceptuale și a noțiunilor fundamentale a economiei evoluționiste. De aceea, reiese din principiile alegerii și selecției naturale, dar și din presiunea selectivă asupra tendințelor de mărișoare în procesele dezvoltării, pare necesar de a atrage atenția la următoarele măsuri de perfecționare a managementului la nivel macroeconomic.

În primul rând, nu se poate da preferință exclusivă (chiar și temporară) nici unuia din elementele structurii puterii naționale de stat, care este implicat în rezolvarea uneia din irul de probleme interdepartamentale referitor la echilibrarea financiară a economiei.

În al doilea rând, trebuie de pornit de la aceea, că economia națională este câmpul de coliziune a diferitor puteri departamentale, de multe ori reflectând nu doar interese opuse, dar și neconcordanța lor națională.

În al treilea rând, caracterul evident logic format al evaluărilor și reflecțiilor de acest gen trebuie să condiționeze recunoașterea socială a faptului, că din aceste deosebiri decurge și multitudinea viziunilor despre acțiunile preferate ale statului referitor la echilibrul financiar în economia națională. Aceasta și provoacă lupta forțelor de guvernare în jurul acestor acțiuni. Elaborarea doctrinei social-economice a conducerii, corespunzătoare situației formate în prezent, este chemat să stimuleze creșterea economică, reglementarea relațiilor bugetare și circulația monetară, stimularea deviațiilor (micșinării) progresive și structurale, susținerea balanței bugetare și de plăți, la fel și a echilibrului economic extern. Cu siguranță, realizarea practică a sarcinilor puse este posibilă doar prin compromis între nenumărate și diferite interese în scopul stabilizării financiare și pe baza ei – realizarea condițiilor echilibrului financiar în economie. Principiile indicate ale influenței selective reies din necesitatea folosirii cunoștințelor sistemice și, în mod insistent, presupun necesitatea evidenței factorilor – condiții importante naționale ale dezvoltării evoluționiste: continuitatea și succesiunea. De aceea, se pare, că reiese din logica natural-istorică legăturile durabile și stabile formate trebuie să moștenească tendințele continuității la modelarea echilibrului financiar, care include metode, procedee și tehnici de management de compromis reciproc, completate și îmbogățite. Evident, un rol deosebit în acest model trebuie să se acorde principiilor motenirii și variabilității, precum și metodelor alegerii și selecționării, argumentate din punctul de vedere al economiei evoluționiste. Pe lângă

aceasta, în condițiile contemporane, cercetările științifice și recomandările cu privire la echilibrarea sistemului financiar, la nivel național, se confruntă cu dificultăți semnificative în implementarea acestora în practică.

Analiza demonstrează că, la etapa actuală, divergența acțiunilor structurilor de conducere este un adevărat flagel pentru economia moldovenească. Modernizarea reglementării financiar-credite și economice, în condițiile actuale, este prioritară de examinat, cu prudență, numai ca activități de supraveghere interdepartamentală de asigurare a funcționării durabile a propriilor structuri organizatorice.

Asemenea echitate de păreri și estimări este pe deplin dovedită de experiența autohtonă în desfășurarea reformelor, și devine evident, dacă se compară măsurile întreprinse, care au fost încercate într-un mediu social-economic principal diferit, deseori, în condițiile altor țări cu un nivel de dezvoltare mai înalt al relațiilor de piață. Situația se agravează și prin faptul că interesele diferitor structuri de for guvernamentală, când nu coincid, de obicei, într-un sens anumit, nici nu se contrazic între ele: fiecare departament, grup de lobby sau structură corporativă vede și apreciază realitatea economică din poziția sa, sub aspectul său special.

Prin urmare, apare o întrebare la nivel de interes național: cum de a combina a doua imaginații unilaterale, departamental înguste, într-o decizie multilaterală, voluminoasă, acceptabilă pentru toți. Răspunsul la această întrebare, în termeni generali, pare să fie vizat prin elaborarea unui mecanism unic de reglementare a echilibrului economiei, care ar exclude posibilitatea de a judeca de pe o poziție separată despre realitate în întregime.

Stabilirea scopului dorit de a realiza echilibrul financiar trebuie să fie orientat spre cele mai importante priorități de dezvoltare a economiei (inovare, de economisire a resurselor, reproducere lărgită, majorarea exporturilor etc.).

Relațiile privind scopurile naționale respective ale politicii economice pot și trebuie să devină bază pentru formarea sistemului în domeniul reglementării echilibrului financiar al economiei naționale. Ele ar trebui să fie prioritare, cel puțin, până când se vor termina transformările de piață sau, mai exact, până la restructurarea completă a infrastructurii pieței, creșterea concurenței reale a pieței, formarea unei baze legislative corespunzătoare și mecanismelor de respectare și implementare a acesteia etc. Fără acordul cu privire la astfel de coordonări, mai mult decât atât, fără o distribuție fundamentală argumentată a impunerii fiscale excesive, nu este posibil de a obține un progres semnificativ. Cea mai importantă garanție a eficienței este vizată prin gestionarea acestui proces de către fiecare structură de putere departamentală prin echilibrarea propriei răspunderi și interesului cu responsabilitatea la nivel de stat și cu interesul național în întregime.

Diferențele juridice evidente în capitolul dat sunt mai mult decât simple detalii idiosincrazice, luate împreună, ele sugerează că legislatorii au fost influențați de înclinații divergente și ideologice specifice ale rolului statului în societatea modernă.

Diversificarea accentuată în domeniul legislativ a tehnicilor, procedurilor și abordărilor de regulare bugetară aplicate în diferite țări ale lumii, evidențiază existența unei permanente tendințe spre perfecționare și găsirea celor mai bune metode de gestionare corectă a resurselor bugetare.

Concluzii. În scopul elaborării unei metodologii noi privind reducerea deficitului bugetar și redresarea economică, aplicabile în condițiile existente ale Republicii Moldova, dezvoltate ca rezultat al perfecționării metodelor (ca modernizarea inovativă totală a tehnicilor, procedurilor și abordărilor) existente pe arena internațională și adoptate la condițiile actuale ale economiilor emergente în domeniul bugetar, se recomandă:

În primul rând, evaluarea realizării sau nu a echilibrului bugetar este să se facă în rezultat a 4 ani consecutivi, după fiecare alegere. Se recomandă ca după fiecare alegere guvernul să adopte un plan de rambursare graduală a datoriei bugetare.

Din motivul instabilității condițiilor economice se propune crearea unui Fond de Stabilizare bugetară, care va fi finanțat din excedentele bugetare (în faza de avânt economic), iar în caz de recesiune va finanța deficitul.

Pentru menținerea coerenței și respectării legislației în domeniul echilibrării bugetare se propune ridicarea responsabilității personale a funcționarilor publici și a membrilor guvernului aplicând în caz de încălcare a legislației date sancțiuni restrictive la adresa acestora.

Referințe bibliografice

1. Government Manitoba [accesat 27 iunie 2014].
Disponibil: http://www.gov.mb.ca/manitoba/finance/text/bda_tx02.html
2. Fiscal Stabilization Fund Act [accesat 17 mai 2014].
Disponibil: <http://www.gnb.ca/legis/business/pastsessions/54/54-3/status-e/bills/044-e.asp>
3. Northwest Territories Act = Loi sur les Territoires du Nord-Ouest [accesat 7 iunie 2014]. Disponibil:
<http://www.laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/N-27/>
4. Final Report of the French Constitutional Drafting Committee responsible for providing the Minister of Justice of Canada with a draft official French version of certain constitution enactments [accesat 27 mai 2014]. Disponibil: <http://www.justice.gc.ca/eng/pi/const/lawreg-loireg/p1t131.html>
5. Legea privind sistemul bugetar în procesul bugetar: nr. 847-XIII din 24.05.96. In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova. 1997, nr. 19-20, art. 197.
6. DEPARTMENT OF FINANCE. Why Balanced Budget Legislation? Winnipeg: Manitoba, 1995 [accesat 27 mai 2014]. Disponibil: http://www.gov.mb.ca/manitoba/finance/text/bda_tx01.html
7. BRAUN, B.M., JOHNSON, L.E., LEY, R.D. State Revenue Shortfalls: Budget Restraints and Policy Alternatives. In: The American journal of Economics and Sociology. 1993, vol. 52, no. 4, pp. 385-397.
8. BUCHANAN, J.M. *Public Principles of Public Debt: A Defense and Restatement*. Indianapolis: Liberty Fund, Inc., 1962. 143 p.

Recomandat spre publicare: 21.03.2014